

MÁLTEIGURIN

Próvin

Hann var undangongumaður í bygdinni. Hann og aðrir royndu að lyfta útróðrin upp á eitt hægrí stig við bátnum »Próven«. Teir stövaðu það danskt, men í dagligari talu æt báturnin bara »Próvin«.

Nú skal próvi eita »roynd« allastaðni, og er talan um ein stikkpróva, so skal hann eita »málteigisnislutur«. Allir okkara blóðpróvar, vörupróvar, vatnpróvar og spirituspróvar skulu nú vera: blóðmálteigisnislutur, vörumálteigisnislutur osfr. Og ekki bara það. Eisini pengastovnar fá áheitanir um at taka »málteigisnislutur« av pengagongdinni. Hvussu man ein skuldarmálteigisnislutur siggja út?

Tann fyrri parturin av orðinum »stikkpróvi« er líka feroyskur sum tann seinni. Orðabókin (1961) hevur bæði stikkot og stikkas.

Onkur heldur, at sagnorðini »próva« og »roynd« hava sama innihald. Men so er ikki. »Próva« hevur í nútíðarføroyskum sama tyding sum t.d. tað danska »forsøge«, t.e. »vita, um tað ber til«. At »roynd« hevur eisini aðrar og intensivar samtydingar. Tað er munur á at »próva« at fá seyðin í rættina og at »roynd« at fá hann í rættina; í tí seinna orðinum liggur eisini ein strembing. Hjá Svabo hevur »roynd« tydingin praksis. Hann endurgreivur orðtakið: »Hann er ikki so góður í royndum sum í sjóndum« (hann er ikki so god som han synes at være).

Tað fitta sagnorð »próva« og navnorð »próvi« eru góð dømir um, hvussu skeiðt og skaðiligt og syndarligt tað hevur verið at útruddað orð, bara tí tey »líkjast donskum«.

Hjá Svabo (1773) finna vit »próva« í tydingunum »smage, forsøge«. Hjá Jakob Jakobsen finna vit í Anthologiini (1891) sagnorð »próva« umsett til »prøve«, og hjá M. A. Jacobsen og Chr. Matras (1927/28) stendur eisini: »prøve = prøve, jfr. royna og freista«. Tað sama stendur eisini í útgávuini frá 1961. Men frá 1967 og fram leitar mann til fánýtis eftir hesum orðinum í feroyskum orðabókum. Tann málteigisnislutur, sum av álvara fór at breiða seg (ella bleiv breidd út) í 50-unum, tykist hava beint fyr eisini hesum orðinum.

Um vit nú fara at kanna eftir, hvat kann vera í vegin við hesum orðinum, sum kórir menn frá Svabo til Matras hava góðtíkið, men sum av málteigisnislutur okkara samtið verður forfjónað, soleiðis at sakleysir og trivandi málteigisnislutur fela seg noyðdar til at beklja »stikkpróva« til »málteigisnislutur«, so siggja vit, at orðið »próvi« ikki bara er gamalt norrønt, og gott feroyski, men tað er eisini strálándi íslenskt: »stikkprøve = stikkprøva« (Dönsk-íslensk orðabók, 1992, s. 768). »Próvi« eitur »prof« á fornorrønum. Orðið »prof« hevur sama uppruna sum »prógv«.

Soleiðis sæð er tað góða orðið »próvi« ein góður stikkpróvi av málteigisnislutur. Og stikkpróvin prógvar, at málteigisnislutur ikki hevur klárað próvan.

C.

Uppboðssøla

Leygardagin hin 6. mai 1995 kl. 13.00 fer eftir áheitan frá Føroya Landfúta fram søla av **hittigóðsi** í hølunum hjá Vaktar og Bjargingartænastuni á Stongunum í Klaksvík.

Selt verður:

120 hummararúsar, cylindara-skaptar
66 hummararúsar, pyramidu-skaptar
Ein partur av rúsumun eru skaddar.
Allar hava 2 inngongdir.

Auktiðnstreytirnar eru at goldið verður kontant í sambandi við uppboðið.

Lutirnir kunnu sýnast á staðnum 1 tímaundan uppboðssøluini.

Klaksvík hin 12. apríl 1995
Karsten Hansen,
uppboðshaldari

TILBOÐ

Vær med i AGFA's sommerkonkurrence

FILM DIG TIL LEGOLAND PARKEN

Prøv den nye spændende film pakke med LEGO System FreeStyle™ Set

AGFA HDC film er den nye skulptur film, der sikrer den højeste kvalitet under alle forhold.
2 stk. AGFA HDC film + 1 LEGO System FreeStyle™ Set

Kr. 79,95

Tímamyndir

Dr. Jakobsens, 12
Tórshavn - Tlf. 10515

NÝGGJUR HANDIL Í SMS

ELDING er ymist at selja – tit kunnu sjálvi koma og velja:

HVÍTVÖRUR
Smá EL-TÓL
RADIO
SJÓNVARP
MUSIKK-
INSTRUMENT

Vit umboða hesi merki:
PHILIPS, PIONEER, JVC,
SAMSUNG, ZANUSSI,
VESTFROST, SIEMENS,
BAUKNECHT,
WHIRL POOL
og mangt annað.

ELDING
SMB - TB 1992
Tlf. 18952

Á GILJANESI
BUSSKÖYRING
TAXA
FERÐAMANNAHEIM
Tlf. 32900/Tlf. 87199

BBC - Prime

Leygardagur 29. apríl

0.00 The Rift Ralf Element 5.6
0.55 D. W. Griffiths 2.3
1.50 Just good Friends 7.7
2.20 Animal Hospital Week
2.50 Trainer: »On the Carpet«
3.40 Land of the Eagle:
»Conquering the Swamps«
3.8
4.25 Pebbie Mill
5.10 Kilroy
6.00 Mortimer and Arabel: »May Day in Rumbury«
6.15 Jackanory: »Fowl Pest«
6.30 Dogtanian
6.50 Rentaghost 4.5
7.20 Wind in the Willows: »The Yuletide Entertainment«

7.40 Blue Peter
8.10 Return to the Psammead 1.6
8.30 The O-Zone
8.50 The best of Kilroy

9.35 The best of Good Morning with Anne and Nick
11.25 The best of Pebbie Mill
12.15 Prime Weather
12.20 Mortimer and Arabel: »May Day in Rumbury«
12.35 Jackanory: »Fowl Pest«
12.50 Avenger Penguins: »The Revenge of Doom«
13.15 Incredible Games 2.10
13.40 Maid Marian and her merry Men: »How the Band got together«
14.05 Blue Peter: »VE Day Special«
14.30 Spatz: »Bye, bye T.J.«
14.55 Newsround Extra: »Escape Campaign«
15.05 Prime Weather
15.10 Discoveries Underwater: »Science, Salvage or Scrap?« 8.8
16.00 Eastenders Omnibus
17.30 Doctor Who: »The Ambassadors of Death« 3.7
17.55 The Secret Diary of Adrian Mole 2.7
18.25 Prime Weather
18.30 That's Showbusiness
19.00 Dangerfield 4.6
20.00 Christabel 3.4
20.55 Prime Weather
21.00 Us Girls 3.6
21.30 The Green Man 2.3
22.30 70's Top of the Pops
23.00 Prime Weather
23.05 The Bill Omnibus

Sunnudagur 30. apríl

0.00 Us Girls 3.6
0.30 The best of Good Morning with Anne and Nick
2.20 Bruce Forsyth's Generation Game
3.20 Down to Earth
3.50 That's Showbusiness
4.20 The best of Pebbie Mill
5.15 The best of Kilroy
6.00 Mortimer and Arabel: »May Day in Rumbury«
6.15 Jackanory: »Fowl Pest«
6.30 Avenger Penguins: »The Revenge of Doom«
6.55 Incredible Games 2.10
7.20 Maid Marian and her merry Men: »How the Band got together« 1.6
7.45 Blue Peter
8.10 Spatz: »Bye, bye T.J.«
8.35 Newsround Extra: »Escape Campaign«
8.50 The best of Kilroy
9.35 The best of Good Morning with Anne and Nick

11.25 The best of Pebbie Mill
12.15 Prime Weather
12.20 Mortimer and Arabel: »May Day in Rumbury«
12.35 Jackanory: »Fowl Pest«
12.50 Dogtanian
13.15 Rentaghost 4.5
13.40 Wind in the Willows: »The Yuletide Entertainment«
14.05 Blue Peter
14.30 Return to the Psammead 1.6
14.55 The O-Zone
15.10 Land of the Eagle: »Across the Sea of Grass« 4.8
16.00 The Bill Omnibus

16.45 Antiques Roadshow: »Haveringham Hall«
17.30 Little Lord Fauntleroy
18.00 Big Break 1.8
18.30 Prime Weather
18.35 Bruce Forsyth's Generation Game
19.20 Small World: »Model Spacecraft«
19.30 Down to Earth 2.7
20.00 The Inspector Allyn Mysteries: »Death at the Bar« 4.8

21.40 Rumpole of the Bailey: »Rumpole and the blind Tasting« 2.6
22.35 Songs of Praise: »Goud-hurst«
23.00 Prime Weather
23.05 Eastenders Omnibus

Mánadagur 1. mai

0.30 The best of Good Morning with Anne and Nick
2.20 Down to Earth 2.7
2.50 Us Girls 3.6
3.20 Top of the Pops
3.50 70's Top of the Pops
4.20 The best of Pebbie Mill
5.15 The best of Kilroy
6.00 Jackanory: »Fowl Pest«
6.15 Dogtanian
6.40 Return to the Psammead 2.6
7.05 Prime Weather
7.10 Catchword
7.40 Just good Friends 7.7
8.10 Trainer: »On the Carpet«
9.00 Prime Weather
9.05 Kilroy
10.00 News from London
10.05 Eastenders: »The early Days«
10.35 Good Morning with Anne and Nick
11.00 News from London
11.05 Good Morning with Anne and Nick
12.00 News from London
12.05 Pebbie Mill
12.55 Prime Weather
13.00 The Bill: »The Quick and the Dead«
13.30 Covington Cross:
»Brothers«
14.20 Hot Chefs: »Ken Hom: Tuna and Confit« 3.10
14.30 News from London
15.00 Top of the Pops
15.30 Jackanory: »Fowl Pest«
15.45 Dogtanian
16.10 Return to the Psammead 2.6
16.40 Catchword
17.10 Mulberry 7.7
17.40 Reilly Ace of Spies: »An

Affair with a married Woman» 1.12

19.00 No Job for a Lady: »The Maiden over« 2.6
19.30 Eastenders
20.00 Matrix: »Death and Taxes«
20.55 Prime Weather
21.00 Porridge: »A Storm in a Tescup«
21.30 Stalin: »Generalissimo« 3.3
22.30 News from London
23.00 Keeping up Appearances
23.30 Paramedics: »Ladies Night« 2.7

Týsdagur 2. mai

0.00 Martin Chuzzlewit 4.6
0.55 Discoveries Underwater: »Science, Salvage or Scrap?« 8.8
1.45 Kate and Allie: »Allie's first Date«
2.15 Fire! 7.7
2.40 All Creatures great and small: »Cats and Dogs«
3.35 D. W. Griffiths 2.3
4.30 Pebbie Mill
5.10 Kilroy
6.00 Mortimer and Arabel: »May Day in Rumbury«
6.15 Rentaghost 5.5
6.40 Blue Peter
7.05 Prime Weather
7.10 Catchword
7.40 Kate and Allie: »Allie's first Date«
8.10 All Creatures great and small: »Cats and Dogs«
9.00 Prime Weather
9.05 Kilroy
10.00 News from London
10.05 Eastenders: »The early Days«
10.35 Good Morning with Anne and Nick
11.00 News from London
11.05 Good Morning with Anne and Nick
12.00 News from London

EuroSport

Leygardagur 29. apríl

7.30 Formula 1
8.30 Wrestling
9.30 Ice Hockey
11.00 Boxing
12.00 Formula 1 - live
13.00 Handball
14.00 Ice Hockey - live
16.30 Ice Hockey - live
17.30 Formula 1
18.30 Ice Hockey - live
22.00 Formula 1
23.00 Golf
0.00 International Motorsports Report
1.00 Liðugt

Sunnudagur 30. apríl

7.30 Formula 1
8.30 Formula 1 - live
9.00 Truck Racing
9.30 Ice Hockey
11.30 Boxing
12.30 Formula 1 - live
15.00 Ice Hockey - live
17.30 Ice Hockey - live
19.30 Ice Hockey - live
22.00 Formula 1
23.30 Golf
0.30 Liðugt

Mánadagur 1. mai

7.30 Golf
8.30 Adventure
9.30 Ice Hockey
11.30 Formula 1
13.00 Cycling - live
14.30 Ice Hockey - live
16.30 Ice Hockey - live
17.30 Formula 1
18.30 Eurosportnews 1
19.00 Speedworld
21.00 Football
22.30 Boxing
23.30 Eurogolf Magazine
0.30 Eurosportnews 2
1.00 Liðugt

Týsdagur 2. mai

7.30 Eurogolf Magazine
8.30 Cycling
9.30 Ice Hockey
11.30 Football